

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwumiesięczną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką z dwurazową przesyłką
rocznie . . . 30 K — h 36 K — h
kwartalnie . . 7 „ 50 „ 9 „ — „
miesięcznie . . 2 „ 50 „ 3 „ — „
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres { „Dziennik Polski“ — Lwów,
plac Marjacki 1. 7.
Telefon Nr. 171.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halerzy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce Nadeślanie 40 halerzy.
Drobne ogłoszenia po 3 halerze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 halerzy.
Domiesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po Kronice za jeden wiersz petitowy 60 halerzy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie na prowincji
poranny . . . 3 halerze / 5 halerzy
wieczorny . . 8 halerzy / 10 halerzy

List Sienkiewicza.

Jak wiadomo, *Dziennik Berliński* przeszedł w nowe ręce, a mianowicie wydawnictwo jego objął p. Rose, a redakcję p. Fr. Krysiak, były redaktor *Dziennika Poznańskiego*. Do p. Rosego wystosował Sienkiewicz list, w którym omawia szeroko położenie Polaków pod zaborem pruskim. Podnosi, iż w Prusach względnie do praw, jakie konstytucja tego państwa daje i zapewnia wszystkim obywatelom, obecnie Polakom jest najgorzej i prawa te są w stosunku do ludności polskiej najbardziej omijane, lub wprost lamane. Uroczyste zobowiązania królów pruskich nie są dotrzymywane. Ludność polska na mocy tych zobowiązań miałaby wszelkie prawo wymóg od państwa, aby otoczyło swą opieką i wsparło pomocą jej tradycje, kulturę, religię i język, tymczasem ludność ta pragnie tylko, aby jej nie broniono zostać polską i pragnie napróżno.

Dopominanie się o te przyrodzone prawa uważane jest przez hakatę za zbrodnię. Znaczna większość narodu niemieckiego poddała się hakacie, a skutkiem ulegania tym złowrogim prądom jest zanik zmysłu moralnego w społeczeństwie niemieckim, zanik poczucia sprawiedliwości i poczucia tego, co komu jest przynależnym. Kto wie, czy osłabienie owych poczuć narodowych nie jest zarazem osłabieniem węzłów państwowych.

Zapalczywa nienawiść Niemców do wszystkiego co polskie, ma dla nas tę korzyść, że zniemczenie naszego społeczeństwa staje się absolutną mronką. Niemieckość, wszczepiana drogą przemocy i nienawiści, stać się może w najlepszym dla niej razie, marnym, zewnętrznym pozorem, ale nie przejdzie w krew polską i nie stanie się jej częścią składową.

Pamiętać jednak należy, że nienawiść rodzi nienawiść. Strzeżcie duszy polskiej, aby nie została zatruta nienawiścią, jak została zatruta dusza pruska. Strzeżcie zarówno ze względów moralnych, jak politycznych. Pamiętajcie, że Bóg wie, jakie jeszcze ewolucje czekają państwo pruskie, że przy całej swej sile może być ono zjawiskiem przechodniem, a z Niemcami musicie żyć niustannie, bo przy jakiegokolwiek zmianie stosunków pozostaną oni jako wasi wsiółk bywalec zarówno w Prusach królewskich, jak w Poznańskiem i na Śląsku.

Pamiętajcie również, że nienawiść to gorączka. Kto nie chce z gorączki umrzeć, musi ją przechrować, ale żyć w niej bez końca nie może. Jako choroba do gorączkowych też i chorobliwych wyłącznie prowadzi czynów. Trzeba być pozbawionym zupełnie zmysłu politycznego i historycznego, żeby nie dostrzedz, iż w postępowaniu z wami nie ma ze strony waszych nieprzyjaciół nie tylko godności, ale i tego spokoju, tej rozważki, jaka jest cechą przedsięwzięć zapoczątkowanych przez normalny i zdrowy rozum.

Widać to bystrzejsi Niemcy, wiedzieć musicie i wy, że w tych środkach i sposobach używanych przeciw wam, jest jakiś brak logiki, jakaś nieudolność do trwałego zdawania sobie sprawy ze skuteczności środków, jakieś rozlubowanie się w złościwości i dokuczaniu, nie dla pożytku, jaki one przynoszą — owszem, wbrew pożytkowi — ale dla samej złościwości i dokuczania. Nienawiść pragnie przedewszystkiem samą siebie nasycić — o inne sprawy nie dba, że złość jest ślupą, więc wiedzie nie tylko do uczynków złościwych, ale i bezrozumnych.

Państwo, które na czele pewnej części poddanych zwraca się przeciw innym swym pod-

danym, rozmija się z zasadniczą racją swego istnienia i staje po prostu zbyt cennym. Wiedzie wreszcie o tem, że państwo niemieckie, czyby to były Prusy, czy jakiegokolwiek inne, któreby chciało wywalać wojnę rasową ze Słowianami, przygotowałoby niechybnie zgubę sobie i swoim, albowiem porządek rzeczy jest na świecie taki, że nieprzeliczone zastępy i świeże siły narodów młodszych biorą zawsze górę nad mniej potężnymi i zużytymi siłami narodów starszych, choćby najlepiej zorganizowanych. — Historia Rzymu świeci tu jak pochodnia wielkim i jasnym przykładem.

W dalszym ciągu omawia Sienkiewicz stanowisko dziennikarza polskiego w państwie pruskim. Przedewszystkiem więc powinien strzedz on swego społeczeństwa od zgłupienia przez nienawiść. Obrona powinna być jak najuporczywszą, ale nie powinna opierać się na nienawiści do wrógów, lecz na miłości do własnych ideałów. Stójcie przy swej polskości tak nielomnie, aby żadne siły nie zdołały was przemóc, ale strzeżcie się nienawiści głównie jeszcze dlatego, że pod jej serca, zrywałbyście właśnie z tem, co wam przedewszystkiem jest drogim, to jest z tradycją narodową. W naszych dziejach, zwłaszcza w epoce upadku, niemało jest słabości, nieładów i wszelkich cieniów, — ale wiję się przez cały ich ciąg i rozświetla je wspaniałe złota nie pewnej ludzkości, pewnego poszanowania każdej duszy narodowej. Dzięki temu szczerze humanitarnemu pierwiastkowi przystały do was i połączyły się z nami całe kraje; dzięki temu niemieccy mieszkańcy Prus polskich (o czem dziś się już nie pamięta) do ostatka z rozpaczą bronili się przeciw oderwaniu ich od państwa polskiego.

Otóż obowiązkiem dzisiejszych pokoleń polskich jest wspaniała tę spuściznę pielęgnować i dalej rozwijać, nosić w duszy wysoko ideał humanitarny i chrześcijański, starać się rozszerzyć zasady ewangelii na stosunki najogólniejsze. Gdy staną przeciw wam posłannicy i przedstawiciele nienawiści, niesprawiedliwości, reprezentujcie wobec nich z całą właściwą wam opornością i męską energią wasze ideały wprost przeciwne — i bądźcie spokojni, — albowiem będą to jedynie realne i jedynie żywotne pierwiastki, na których może się wesprzeć przyszłość.

Jeżeli nie ma nastąpić chaos i zaguba wszelkich podstaw, na których opierają się budowy społeczne, to wasze ideały muszą zwyciężyć. Otóż napelniając nienawiścią waszą treść duchową, — musielibyście się ich zaprzeć, a tem samem wyrzec się polskiej misji historycznej.

Przedewszystkiem jednak bądźcie spokojni. Te wszystkie płynące z nienawiści a skierowane przeciw wam osiłowania, nie mogą być absolutnie trwałym stanem normalnym. Są to raczej kongestje do pruskiej głowy, która wskutek tego dostaje czasowego zawrotu. Zastanawiałem się nad tą kwestją nieraz bardzo spokojnie. Przypuśćmy, co zresztą wobec waszej gospodarności jest zgłą niemożliwym, że antypolska robota doprowadziłaby was do stanu proletariatu. Otóż dopiero stali byście się wówczas, przy waszej możności i przedsiębiorczej energii, żywiołem prawdziwie dla państwa groźnym. „Polskie niebezpieczeństwo“ przestałoby istnieć być wówczas tym frazezem, którym się posługują karierowicze, pragnący łowić ryby w mętnej wodzie. Ale państwo nie jest do tyła bezrozumne, aby mogło przez dłuższy czas do takiego celu dążyć, a wy nie jesteście dość nieudolnymi, aby dać sobie chleb i ziemię wydrzeć.

Więc o co chodzi? O wynarodowienie was? Gdyby po za słupami granicznymi Prus

nie było ani jednego Polaka, to jeszcze byłaby to rzecz bezwzględnie niemożliwa i zamiar jak najnieдорzeczniejszy. Nie wynaradawia się narodu z taką przeszłością, mającego niezmierne przywiązanie do swej narodowości i tak uświadamiającego w szerokich warstwach swą odrębność. — Niech was pouczy historia, że gdy chodzi o wynarodowienie nawet maiej ino wcale nieświadomych narodów, jedna jakaś stara, odgrzebana pieśń, jedna legenda, jedno odezwanie się poety wystarczy, aby w ciągu roku pospuć robotę całych długich stuleci.

Wynaradawianie jako z góry powzięta myśl polityczna, to tylko strata czasu, strata ogromnych zapasów energii i pogłębianie przepaści, dzielącej narodowości skazane na symioję. Wy, którzy żyjecie w trudniejszych od Niemców warunkach, którzy możecie liczyć tylko na własne sły, których nikt nie wspomaga, nie podpira, wyrobicie w sobie większą tęść duchową i większą dzielność fizyczną i to będzie jedyny wynik antypolskiej roboty.

Na koniec jedna jeszcze nastęrcza mi się z powodu tej roboty uwaga. Oto, jeśli chodzi o wynarodowienie Polaków, chwila dziejowa została jak najfatalniej wybrana. Dla każdego trzeźwo patrzących oczu naród polski znajduje się obecnie, że się tak wyrażę, w stanie renesansu. Nie mówiąc już o niezwykłej mnożności szczepu, nie mówiąc już o tem, że szczep ów dostarcza nawet wedle zdania nieprzyjaciół, najdzielniejszych niemal żołnierzy tym armiom, w których zmuszony jest służyć — rozbudzony został do najwyższego stopnia duch polski, rozbudzona świadomość narodowa w szerokich masach, zawójno w Prusach jak i wszędzie, — zdwojona polska energia, zdwojona gospodirność i pracowitřć. Imiona polskie wysuwają się między przednie szeregi na wszelkich polach kulturalnej działalności.

Ludność polska jest, jeśli nie więcej to nie mniej moralna, niż każda inna, a trzeźwością i skrętnym dorobkiem dorównywa wszystkim sąsiednim. Nie są to złudzenia, bo mógłbym się w tym względnie powołać na niepodejrzone żadną miarą świadectwa niemieckie i rosyjskie. A jeśli tak jest, to usiłować wynarodowić naród w takim stanie ducha i w takiej właśnie jego dziejowej chwili, jest przedsięwzięciem nietylko bezcelowym, ale wprost niedorzecznym. Nie groźne więc są nam wręgie dla nas zakusy. Owszem: jak mówi stary nasz pamiętnikarz Paszek: „zajedziemy gdzie potrzeba i pokażemy się na każdym polu“. Chodzi tylko o to, byśmy znaleźli w sobie potrzebną wytrwałość, a gdy ją znajdziemy, resztę macz my pozostawić Bgu i czasowi.

Henryk Sienkiewicz.

Obługorek 7 września 1902.

Rada miasta Lwowa.

Lwów 26 września.

(Zaproszenia. — Sprawa Brygidzka. — Kwestja łupów-k. — Dostawy. — Pożwczka. — Sprawy szkolne. — Dyskuszja teatralna. — Owoce na wóskach).

Posiedzenie wieczorne rady rozpoczęło się po godzinie 7-mej. Otworzył je prezydent dr. Małachowski odzytaniem zaproszenia rady na uroczyste otwarcie Filharmonji i na popis straży pożarnej tak miejskiej, jak i ochotniczej, w niedzielę

Dr. Lilien zabrał następnie głos, wykazując konieczność przyspieszenia sprawy przeniesienia domu karnego ze Lwowa. Wzywa radę we wniosku nagłym, aby przyjdym miasta

udało się w tej sprawie do ministerstwa. Wniosek przyjęto.

Odnosnie do poczynionych na zgromadzeniu dobowych handlarzy zarzućów niektórym urzędnikom gminy, że biorą łapówki (p. Hamme), interpelował p. Schleyen, zapytując, co w tym kierunku przjdym miasta uczyniło. Prezydent odpowiedział, że co do niektórych konkretnych faktów, jakie doszły do wiadomości przjdym, śledztwo jest w toku i po jego ukończeniu podane będzie radzie do wiadomości.

Dostawę siana, słomy i owsa dla koni miejskich, oddano na dwa trzecie dotychczasowemu dostawcy p. Janowi Kinziem; kucie koni miejskich zaś na rok następny p. Henrykowi Churówi.

Pożyczkę z funduszu przemysłowego w kwocie 4000 k. na lat 5 spłaty, uchwalila rada udzielić p. Michałowi Vetterowi, majstrowi stelmachowi. Przy tej sposobności uczynił p. Riedl słuszną uwagę i wniosek, aby tego rodzaju sprawy jak pożyczki, na tajnym posiedzeniu traktować, padają bowiem w takich razach podczas dyskusji nieraz słowa, które mogą psuć kredyt petenta. Wniosek ten uchwalono.

Z kolei referował p. Gerstmann sprawę organizacji szkoły im. Piramid w tym kierunku, aby plan nauk w klasie V przestoczono na taki, jaki jest w I. klasie szkół wydziałowych. Uchwalono.

Druga sprawa dotyczyła wyjednania subwencji na utrzymanie szkół miejskich. Według ustawy, jest gmina obowiązana do prestatcji na szkoły 12% od podatków; gdy jednak gmina miasta Lwowa wydaje znacznie więcej na cele szkolne, ma tedy prawo do upomnienia się o nadwyżkę powyżej 12% od ogólnego funduszu szkolnego. Na żądanie w tej mierze radzie szkolnej krajowej przedstawione, odowiedziała ta rada, że gmina czyni wiele wydatków ponad program zakreślony, do zwrotu których fundusz szkolny nie jest obowiązany, jak kursa dopelniające, kwaterowe kierowników itp.

Wytknięto dalej ze strony rady szkolnej krajowej, że siły nauczycielskie za mało się wydyskują, że ci nie uczą po 30 godzin tygodniowo, jak są obowiązani, że podział klas ma miejsce już przy 70 uczniach, gdy ustawa uznaje to dopiero przy 80. Referent przedstawił trzy wnioski: a) starać się o przeprowadzenie organizacji szkół w myśl wymogów ustawy; b) ponownie petycję do sejmu o zmianę ustawy projektu regulacji plac, czyli zmiany klasy I według projektu lwowskiego; i c) odnieść się o subwencję do sejmu. Cyfrowo więc wziąwszy, płaci gmina miasta Lwowa na utrzymanie szkół ponad obowiązek 116 961 koron.

W dyskusji, w której brali udział pp.: prof. Dziwiński, dr. Byk i Aszkenaze, padło sporo słów pod adresem rządu, który w sprawach szkolnych po macoszemu gminę miasta Lwowa traktuje. Trzemawiali jeszcze pp.: dr. Lisiewicz, Markiewicz i Jaworski, poczem wnioski referenta uchwalono, tudzież wniosek p. Aszkenazego, aby przed wykończeniem wniosków, sprawę raz jeszcze odesłać do komisji prawniczej.

O trzy kwadranse na 9-tą rozpoczął w dalszym ciągu dr. Radziszewski zdawać sprawę z czynności komisji teatralnej. Referat to przerwany przed paru miesiącami i po czasie zapomniany wśród wielu radnych jego początek. Referent zaznacza, że jest przeciwny dyskusji nad tem sprawozdaniem; raczej prosi o przyjęcie do wiadomości sprawozdania, a dyskusję odłożyć do najbliższego sprawozdania, które za parę miesięcy będzie na porządku dziennym.

W myśl tego wniosku, rada uchwalila przyjąć sprawozdanie do wiadomości bez zatwierdzenia; uchwalila też przyznać p. Pawlikowskiemu 10 000 koron odszkodowania zamiast żądanych 20 000. Na tem na razie kwestja teatralna została załatwiona. Do głosu byli wprowadzili zapisani pp. Marjański, Löwenstein i Liliën, ale zrzekli się głosu.

Z kolei referował p. Stachiewicz, dawno już na porządku dziennym tulającą się sprawę zakazu obwożenia owoców wózkami po mieście. Sekcja wnosi, aby nie zakazywać rozwóżenia owoców po mieście, ale rozporządzić, aby te wózki były czyste, obite ceratą i nakrywane bądź to ceratą, bądź organtyną, i aby każdy handlarz był w jakąś legitymację zaopatrzony. Wniosek ten uchwalono i na tem posiedzenie o kwadrans na 10-tą zamknięto.

Rokowania ugodowe.

(Telegram „Dziennika Polskiego“).

Wiedeń 26 września. Konferencja ugodowa między obojnymi ministrami trwała wczoraj bez przerwy półczwartą godziną, a prócz tego odbyła się narada ministrów austriackich z referentami fachowymi. Podobną naradę odbędą jutro przed wspólnym posiedzeniem ministrowie węgierscy. Z tego zdaje się wypływać wniosek, że w tolu są obojpalne koncesje. W każdym razie konferencje obejmują jeszcze wiele pozycyji taryfy celnej, tak, że wtajemniczeni przepowiadają, że i następna konferencja, która odbędzie się w Budapeszcie, nie będzie jeszcze ostatnią.

Wobec tak długiego trwania rokowań, pojawia się z dobrego źródła pogłoska, jakoby rada państwa zwołana być miała przed ukończeniem tych rokowań, aby tymczasem zapisać się budżetem, ustawą prasową i innymi przedłożeniami. Trudno na razie stwierdzić prawdziwość tej pogłoski.

Wiedeń 26 września. Wczorajsze konferencje ministerstwa, w których brali udział obaj prezydenci gabinetu i ministrowie fachowi, trwały od godziny 11 rano do pół do 3 popołudniu. Obrady toczyły się nad autonomiczną taryfą celną i będą się odbywały w dalszym ciągu.

Budapeszt 26 września. Węgierskie biuro korespondencyjne donosi z Wiednia: Po zamknięciu wczorajszej konferencji w sprawie ugody, odbyły się obrady węgierskich ministrów i referentów fachowych. Popołudniu przybył do gmachu ministerstwa węgierskiego minister spraw zagranicznych hr. Góluhowski i odbył dłuższą konferencję z prezydentem gabinetu węgierskiego p. Szellem.

Miljonowa defraudacja w Laenderbanku.

(Telegram Dziennika polskiego).

Wiedeń 26 września. Wczorajsze dzienniki popołudniowe doniosły, iż Jellinka wysledzono w Londynie. Mianowicie policja londyńska miała stwierdzić, że stał on w jednym z hotelów, gdzie zameldował się pełnym swoim nazwiskiem, ale natychmiast potem opuścił hotel i wsiadł na okręt amerykański, którym odpłynął do jednej z kolonii angielskich.

Wiadomość ta stoi w sprzeczności z depeszą, którą N. W. Tagblatt otrzymał od swego korespondenta z Londynu. Depesza ta opiewa: „Tu absolutnie nic nie wiadomo, coby usprawiedliwiło pogłoski o wysledzeniu Jellinka. Poszukiwania policji i konsulatu nie odniosły dotychczas żadnego skutku, a tak policja jak i konsulatus nie wiedzą nic o wysledzeniu Jellinka. Faktem jest, że policja tutejsza pilnie poszukuje Jellinka.

W Wiedniu sądzą jednak, że depesza o wysledzeniu w Londynie Jellinka, nie jest mistyfikacją. Przymieniają tu, że już raz jeden sławny oszust i defraudant postąpił w podobny sposób. Z umysłu zameldował się swym pełnym nazwiskiem, a następnie ostentacyjnie kupił kartę na okręt. Kiedy go zaś poszukiwano na tym okręcie i wydano rozkaz przyarrestowania go, gdy statek zawinie do portu, on tymczasem na innym okręcie spokojnie płynął w inną stronę.

Wiedeń 26 września. *Polish Correspondent* zaprzecza doniesieniu dzienników, jakoby wysledzono już lub nawet aresztowano Jellinka.

Wiedeń 26 września. Jak donoszą dzienniki, sędzia śledczy prowadzący sprawę Jellinka otrzymał uwiadomienie, że Jellinek znajduje się już w miejscu bezpiecznym. Telegram ten nadany został podobno w Anglii, a Jellinek ma się już znajdować w podróży do kolonii angielskich.

O oszustwo.

(Telew. Dzien. Pol.)

Wiedeń 26 września. Przed tutejszą ławą przysięgłych rozpoczęła się wczoraj rozprawa karna przeciw Stanisławowi Korwin Sarneckiemu i jego matce, oskarżonym o zbrodną oszustwa. Sarnecki siał już w roku zeszłym przed sątem w towarzystwie współoskarżonego swojego byłego propinatora Lauterbacha. Rozprawę wt-dy odroczone dla przesłuchania matki oskarżonego Tymczasem prokuratorja odstąpiła od oskarżenia Lauterbacha, a roz-

szerzyła oskarżenie na matkę Sarneckiego dlatego, że, jak podnosi akt oskarżenia, podpisywała ona za swego syna wezśle, w zamiarze wyrządzenia szkody wierzytelcom i dzieliła się z synem pieniędzmi.

Na wstępie rozprawy, przewodniczący zawiadomił, że pani Sarnecka która przebywa w jednym z klasztorów w Krakowie, nadesłała świadectwo, potwierdzone przez lekarza sądowego, iż z powodu choroby przybyć na rozprawę nie może. Obrońca jej, dr. Bander, uczynił wniosek, aby rozprawę przeciw niej wyłączono, a przeprowadzono rozprawę tylko przeciw Sarneckiemu, który już od dwóch przeszło lat siedzi w więzieniu śledczym. Trybunał do tego wniosku się przychylił i postanowił przeprowadzić rozprawę tylko przeciw Sarneckiemu.

Akt oskarżenia zarzuca mu, iż przybywszy po sprzedaży swych dóbr do Wiednia, choć wiedział, że pomimo sprzedaży dóbr pozostało jeszcze przeszło 200.000 koron długu, przedstawiał się wszędzie jako spadkobierca znacznego majątku w Rosji i za pośrednictwem całego legionu faktorów, wyludzał pod tym pozorem pieniądze, gdzie tylko mógł.

Kornecki tłumaczy się, że nikogo nie chciał oszukać, gdyż w istocie spadek w Rosji mu się należał, a nadto miał się bogato ożenić, byłby więc swe długie pospłacał.

Daisy ciąg rozprawy dzisiaj.

DEPESE

telegraficzne i telefoniczne.

Mianowania.

Wiedeń 26 września. Minister skarbu zamianował w okręgu kraj. dyrekcji skarbu we Lwowie radcami rachunkowymi rewidentów Szymona Sajewicza, Tomasza Wnęka, Józefa Bucharskiego, Stanisława Kolkiewicza i Augusta Gawlika.

Młodoczeski komitet wykonawczy.

Praga 26 września. Wczoraj po dłuższej przerwie odbyło się kilka godzin trwające posiedzenie komitetu wykonawczego posłów czeskich do sejmu i rady państwa. Sprawozdanie z sytuacji przedłożył p. Pacak, obradom przewodniczył p. Szarda. Po wysłuchaniu sprawozdania p. Pacaka i po dłuższej nad niem dyskusji, uchwaliłi zgromadzeni przyłączyć się do znanego oświadczenia p. Pacaka w sprawie obstrukcji. Odczytano także list p. Spinczica i uchwalono popierać Słowian południowych we wszystkich ich akcjach.

Z najwyższego trybunału.

Wiedeń 26 września. Oficjalny sąd powiatowy w Czernkowie, Stefan Ankwicz, zdefraudował był 4.693 kor z grzywnien, przeznaczonych na fundusz ubogich. Tamtejszy wydział powiatowy, jako zarządca tego funduszu, wniósł przez dra Grahowieckiego skargę do wyższego sądu kraj. we Lwowie, domagając się skazania skarbu państwa i Ankwicza solidarnie na zapłacenie tej kwoty. Wyższy sąd kraj. odrzucił skargę. Sprawę tę rozpatrywał wczoraj najwyższy trybunał pod przewodnictwem prezydenta senatu Uhlego i zniósł wyrok pierwszej instancji, a skazał skarb państwa i Ankwicza na zapłacenie powyższej kwoty i na koszty procesu.

Z Banku austro-węgierskiego.

Budapeszt 25 września. Dziś odbyło się pod przewodnictwem gubernatora Bilińskiego posiedzenie rady generalnej Banku austro-węgierskiego. Rada dworu Pranger, jako generalny sekretarz, dał wyczerpujące sprawozdanie o sytuacji Banku i targu pieniężnego. Rada przyjęła to sprawozdanie do wiadomości i uchwaliła rozpocząć z dniem 20 października wydawanie not 100-koronowych. Równocześnie ma nastąpić ściąganie i wycofanie not 100-guldenowych.

Niemiecka taryfa celna.

Berlin 26 września. Komisja dla taryfy celnej przyjęła na wczorajszym posiedzeniu bez zmiany, jak w pierwszym czytaniu rozdziały „mineralne surowce i oleje mineralne” oraz „wosk i tłuszcze”.

O napad na zakonników.

Frankfurt 26 września. Do *Frankf. Zig.* donoszą ze Staubutu, że sąd apelacyjny w Beyrucie odrzucił odwołanie się zakonników prawosławnych, którzy za napad na niemieckich i włoskich Franciszkanów w Jerozolimie zostali skazani. Wyrok pierwszej instancji zatwierdzono.

KRONIKA.

Dziękuję łowoski
Piątek 26 września.
„Panorama Racławicka”, na placu powystawo-
wym. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.
Teatr miejski: „Krzyżacy”, obraz dziejowy.
Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Piątek (26): Cyprjana. —
Ladysława bł. (13): Kornyla Sot. Wschód słońca
o godzinie 5 minut 58, zachód o godzinie 5
minut 43

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota
+ 45° R Pogoda.

Mianowania. Minister oświaty zamianował
członkami komisji egzaminacyjnej dla kandydatów
stanu nauczycielskiego w gimnazjach i w szkołach
realnych, nadzwyczajnych profesorów uniwersytetu
łwowskiego dr. Stanisława Witkowskiego i dr. Jana
Rajewskiego pierwszego jako egzaminatora zawodo-
wego z filologii klasycznej, a drugiego jako egzami-
natora zawodowego z matematyki, równocześnie za-
twierdził na rok 1902—3 dotychczasowy skład
komisji.

Z armii. Porucznik w 31 p. obrony kraj.
Alfred Neumann przeniesiony jako oficer admini-
stracyjny do 1 p. ułanów obr. kraj., podporucznik
Józef Wolansky przeniesiony z 17 p. obr. kraj. w
Rzeczowie do 10 p. obr. kr. w Młodym Bolesławiu,
porucznik Władysław Sas Tymkowiez Czaykowski
przeniesiony w stan spoczynku, porucznik Adam
Śmiałowski ze szwadronu konnych strzelców w Dal-
macji przeniesiony do 1 p. ułanów obr. kraj., poru-
cznik Edmund Kozelka przeniesiony z 1 p. uł.
obr. kraj. do szwadronu konnych strzelców w Dal-
macji, kapitan audyter 1 klasy Józef Kuczyński prze-
niesiony z sądu obr. kraj. w Czerniowcach do Jo-
sefstadu

Fatalna pomyłka. Krakowski organ socja-
listów *Naprzód* napadł wczoraj we wstępnym arty-
kule na posła Greka i obsypał go obelgami za to,
że p. Grek był na sejmiku wyborczym szlachty prze-
myskiej i wygłosił tam „wysocę feudalną, czysto
plantatorską mowę”. Tymczasem okazało się, iż na
pasma *Naprzodu* na p. Greka są niesłuszne, gdyż p.
Grek wcale nie był na owym sejmiku i mowy nie
wygłaszał. Działak drukarski ze znanego obywatela
p. Preka, zrobił Greka, a *Naprzód* na podstawie
tej omyłki drukarskiej wypisał swoją filipikę przeciw
p. Grekowi.

Ogień kominowy sygnalizowano wczoraj
w domu przy ulicy Zimorowicza l. 7. Spalili się
sadze w kominie. Ogień natychmiast ugaszono; nie
wyrządził on najmniejszej szkody.

Ciesz się Germanjo! Pomimo nawoływań
prasy i agitacji osobistej, która ani jednego już
chyba nie ominęła miasteczka, galicyjscy nasi „pra-
germanowie” z uporem, godnym doprawdy lepszej
sprawy, kultywują w dalszym ciągu język największych,
śmiertelnych wrogów n-szych, narzucając się nim
najbezwestydniej. Oto znowa nowa wiązka:

Abraham S hell — Nürnbergger Waarenhandlung,
Lemberg, Krakauergasse.

Abraham Beer, Chodorow (Galizien).
Elias Risch, Rozdol (Galizien) — Getreide-
Händler- & Export Geschäft.

Najbezpieczniejszym z nich jest jednak p. Wolf
Kessler z Tarnopola, który na kartce koresponden-
cyjnej pisze do obywatela-Polaka (dosłownie):

„Infolge Zugverweirung (!!) bin ich heute nach-
mittag nicht gekommen ich ersuche daher um gefl.
Mitheilung ob ich Sonntag früh zur aufklärung der
restliche Scheiben kommen kan”. — Hochachtungsvoll
Wolf Kessler, Spiegel, Bilder, Rahmen & Tafelglas
Niederlage, en gros & en detail

Trzęsienie ziemi. Z Lublany telegrafują:
Onegdaj rano o godzinie 3 a następnie o godzinie
5 dało się tu uczuć silne wstrząśnienie ziemi.

Sara Bernhard w Berlinie. Dotychczas
Sara Bernhard zaprzysięgała się dumnie, że stopa
jej nie postanie w Berlinie dopóki Prusy nie zwró-
cą Francji anektowanych prowincji. Lecz na posta-
rzała „gwiazdę” podzielał widocznie przykład innej
zdetronizowanej wielkości nacjonalizmu francuskiego,
— Paulusa, — podzielała zubożenie paryżan.
Więc łączy wędrówkę do Kanossy z wyprawą po
po złote runo. Prasa berlińska upatruje wszakże
w tej decyzji więcej niż finansową operację. Dama
Kameljowej”. Przybycie „wielkiej Sary” nad Sprewę
ma być objawem przeobrażenia się opinii francuskiej
względem Niemiec. Sara Bernhard staje się aniołem
pokoju, niosącym w sztucznych zębach symboliczną
gałązkę oliwną.

Wycieczka Towarzystwa leśnego.

Zakopane we wrześniu.

Uroczna nasza miejscowość wybraną została
jako punkt wycieczki dla galicyjskiego Towa-
rzystwa leśnego.

W niedzielę 14 września, o godzinie 4 po
południu, przywiózł pociąg około 80 znacznych
gości. Przybyłych powitał przy odgłosie muzyki
góralskiej i buku moździerzy dr. Chramiec imie-
niem gminy Zakopane, a następnie ruszyło całe
grono podróżnych ku miastu, by rozlokować
się po pensjach.

Dnia 15 września, po wysłuchaniu mszy
św., zwiedzano tutejszą szkołę snycerską, fa-
bryki hr. Władysława Zamoyskiego, wyrabiają-
ce tekturę z drzewa, tartak, heblarnie, nowo
urządzone turbiny wodne, o sile około 600 koni,
wodociągi i t. p.

Popołudniu odbyło się zwyczajne walne
zgromadzenie Towarzystwa w „hotelu turystów”.

Dnia 16 września ruszyło całe towarzystwo
na Koźnice, a stąd przez Kalatówki, dolinę
Strążysk, popod Giewont, polaną Miętosową do
doliny Kościeliskiej.

Celem tej wycieczki było zapoznanie się
z prowadzeniem gospodarstwa lasowego w wy-
sokich Tatrach.

W schronisku Kościeliska podejmował hr.
Władysław Zamoyski gościnnie całe towarzy-
stwo. Wśród obiadu wznoszono toasty na cześć
zarnego gospodarza. Z dalszego szeregu toastów
i wykwitów niekrepowanej, a prawdziwej rado-
ści, wspomniemy tylko o jednym. Byli słuchacze
szkoły gosp. leśnego, uniesieni wdzięcznością
ku profesorowi swemu Zygmunutowi Demian-
nowskiemu, po serdecznym toaście, na rękach
go swych obnosili.

Popołudniu zwiedzano dolinę Kościeliską,
„Bramę Kraszewskiego”, grotę „spiątą śpiących
rycerzy” itp.

Dnia 17 września urządzone wspólną wy-
cieczką do Morskiego Oka. Nad źwierciadłem
uroczego naszego jeziora złożył prof. Stani-
sław Sokolowski sprawozdanie z wycieczki, a
następnie zarządca Kosina miał referat „O cer-
klach pastwiskowych”.

Owoce tego referatu była rezolucja, przy-
jęta jednogłośnie przez członków Towarzystwa
leśnego, w myśl której „lasy ochronne w wy-
sokich Tatrach wolne być powinny od służ-
bności paszy, a melioracja hal ma być bydłu
dostarczycielem”.

Następnie ruszyło całe towarzystwo na stok
Żabięgo, na przyznane nam sporne terytorjum.
Tu odśpiewano kilka patriotycznych pieśni, przy-
wótóre muzyki góralskiej.

Około 8 wieczorem wróciło całe towarzy-
stwo do Zakopanego i rozjechało się do domów.

Dział ekonomiczny.

— Wiedeń 25 września. (*Gielda sto-
powa*). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów).
Pszonica na jesień od 7.12 do 7.13, na
wiosnę od 7.37 do 7.38 tyto na jesień
od 6.47 do 6.48 na wiosnę od 6.65 do 6.66;
kukurydza na sierpień-wrzesień od — do —,
na wrzesień-październik od 5.96 do 5.98, na maj-
wrzesień — do —, owoce na jesień od
5.97 do 5.98, na wiosnę od 6.23 do 6.25;
rzepak na sierpień-wrzesień od — do —,
na wrzesień-październik od — do —, na sty-
czeń-luty od — do —; olej rzepakowy na
wrzesień-grudzień — do —. Usposobienie
nieco silniejsze. Pogoda piękna.

Budapeszt 25 września. (*Gielda sto-
powa*). (Kursa w koronach i po 50 kilogr.).
Pszonica na październik od 6.88 do 6.89, na kwie-
cień od 7.15 do 7.16 tyto na październik od
6.18 do 6.19, na kwiecień od 6.36 do 6.37;
owies na październik od 5.65 do 5.66, na
kwiecień od 5.94 do 5.95 kukurydza na wrze-
sień — do —, na maj od 5.59 do 5.60;
rzepak na sierpień od 11.70 do 11.80 Oferty
na pszenicę mierz. Chęć kupna ogran. Uspo-
sobienie spokojne. Chłodno.

— Wiedeń 25 września. Zamknięcie giełdy
godz. 2 m 30 Akcje austr. Zakładu kredy.
485.—, Akcje weg. Zakł. kred. 725.—, Akcje
Anglobanku 475.50 Akcje Unionbanku 540.—,
akcje Laenderbanku 396.—, Akcje Bankverein
456.50, Akcje Bodencredit 938.—, Akcje g.l.
banku hipotecznego 538.—, Akcje kolei państw.
147.50, Akcje kolei połudn. 77.—, Akcje tramw.

Ludność prawosławna czyniła ogromne stara-
nia, aby uzyskać pewne zmiany w wyroku
pierwszej instancji.

Na rozkaz tureckiego ministra sprawiedli-
wości, dwóch sędziów senatu apelacyjnego usu-
nięto, jako przekupionych.

Kongres górników.

Commentry 26 września. Kongres gór-
ników uchwalił na onegdajszym przedpołudnio-
wym posiedzeniu zjednoczenie się górników
francuskich z syndykatami robotników porto-
wych i kolejowych i w zasadzie przyłączył się
do ogólnego związku pracy.

Paryż 26 września. Jak donoszą, kong-
res w Commentry, na tamtem posiedzeniu
uchwalił połączenie się z syndykatami robotni-
ków portowych i kolejowych w tym celu, aby
w razie strejku generalnego móc wstrzymać
import zagranicznego węgla.

Paryż 26 września. Na popołudniowym
posiedzeniu kongresu górników przyjęto nastę-
pujący wniosek: kongres w zasadzie zgadza się
na utworzenie międzynarodowego sekretariatu.

Projekt statutu przedłożony przez nie-
mieckich towarzyszy będzie przedstawiony na-
rodowym organizacjom, aby one poczyniły sto-
sowne przygotowania przed zebraniem się mię-
dzynarodowego komitetu kongresu w Carment.

Z Irlandji.

Londyn 26 września. Nowy wicekról Ir-
landji earl Dudley odbył wczoraj wjazd do Du-
blinu. Nie wydarzył się przytem żaden wypadek.
Z rozmaitych stron Irlandji donoszą o zaburze-
niach. Uwzięciono irlandzkiego członka izby pa-
nów d'Donnella.

Nota Stanów zjednoczonych.

Paryż 26 września. Agencja Hawasa do-
nosi: Rząd francuski nie odpowiedział dotąd na
notę sekretarza stanu Haya co do położenia ży-
dów w Rumunii. Choć na razie nie można
przesądzać rozstrzygnięcia ministra spraw za-
granicznych p. Delcassé, to jednak w kołach
dyplomatycznych sadzą, że Delcassé mimo uzna-
nie dla motywów, jakimi się kierował sekretarz
stanu Hay, nie we wszystkiem przyłącza się do
zanatrwań, wyluszczonych w nocie amery-
kańskiej.

Polowanie w Nadwórnej.

Wiedeń 26 września. Arcyksiążę Otto wy-
jechał wczoraj na łęgim pospiesznym kolei półno-
cnej, na pięciodniowe polowanie do Nadwórnej.

Zasiłek hakatystów.

Kassel 26 września. Walne zgromadzenie
„Gustaw Adolf Verein”, przyznało w imiennem glo-
sowaniu zasiłek w kwocie 21 980 marek gminie
ewangelickiej w Villach w Karyntji.

Niepokoje w Ameryce.

Nowy York 26 września. Krążownik
„San Francisco” odjechał z Norfolk do Panamy,
w celu ochrony interesów amerykańskich.

Morderstwo z zazdrości.

Wiedeń 26 września. Z Moskwy telegrafu-
ją do *N. W. Taublattu*, że bawiasca na występach
gościennych w Kaludze, znana śpiewaczka Esimowa,
zamordowana została przez 18-letniego młodzieńca,
w dzień biały na ulicy przez pchnięcie sztyletem.
Motywem zbrodni była zazdrość

Skazanie anarchisty.

Tryest 26 września. Przed tutejszą ławą
przysięgłych stał anarchista Dawid Alessandro
z Wenecji, oskarżony o zdradę stanu i obrzę-
p. O pierwszej zbrodni został uwolniony, za
drugą skazano go na 19 miesięcy ciężkiego więzie-
nia. Alessandra aresztowano na wiosnę br. za roz-
zrucanie w okolicach Tryjestu podburzających pro-
klamacji.

Dżuma.

Kapsztad 26 września. Z Port Elisabeth
donoszą o zachorowaniu jednego Europejczyka na
dżumę

Kraków 26 września. W Zastowie pod
Krakowem, żona gospodarza Józefa Chęgo, nana-
liła w piecu do pieczenia czeba i wyszła z izby
zostawiając tam zamkniętę czworą dzieci, 4 letnią
dziewczynkę, 3-letniego chłopca i półtoraroczne
bliźnięta. Dzieci udusły się. Wczoraj odbył się ich
pogrzeb

Wiedeń 26 września. Umarł tu szef sekcji
w ministerstwie rolnictwa, Oser.

